



Provocar per provocar és ximpleria

EL MIRADOR

ÀLEX TORT
Barcelona

Quin problema hi ha que a algú li agradi més Camilla Parker Bowles que lady Di. Si és així, es diu, i endavant les atxes. John Carlin no té problemes a reconèixer-ho i així ho expressa a La Villarroel, en una xerrada en aquest teatre amb el periodista i escriptor Josep Martí Blanch. Per què autocensurar-se? A l'anglès l'ensucramenta de Diana no li agrada, ves. "La prefereixo infinitament més que a Diana, cosa que sé que pot causar una polèmica impressionant", admet.

Com ha arribat a confessar-se? Perquè la periodista Rosa Badia, que exerceix de moderadora, el provoca. Perquè els pregunta a tots dos articulistes de *La Vanguardia* què els sembla que als llibres de Roald Dahl se censurin paraules com *gras*, *lletja* o *ximple*. O fins i tot *negre* per designar que un abric és negre. "Camilla Parker va denunciar aquesta cancel·lació", diu Badia. I va ser així com la reina consort es va guanyar el Carlin.

Ell i Martí Blanch són a La Villarroel, en un acte aquest dilluns al vespre organitzat per la Fundació Romea per parlar de *Gegant*, l'obra que s'ha representat fins fa poc al teatre Romea, que ara és al Goya, i en què Josep Maria Pou encarna Roald Dahl. Però no hi ha hagut espai per a disquisicions literàries. L'objectiu era un altre.



MIQUEL GONZALEZ / SHOOTING

L'actor Josep Maria Pou conversa al final de l'acte amb els periodistes Josep Martí Blanch i John Carlin

Gegant és el punt de partida perquè Carlin i Martí Blanch esmol·lin les seves llengües per abordar la correcció política, l'impacte de les idees quan no casen amb el consens públic, la veritat, la manipulació, els prejudicis, la censura. I també l'autocensura.

Perquè l'obra aborda totes aquestes qüestions en tan sols un episodi. Un de molt concret. Dahl va ser acusat d'antisemitisme el 1983. L'etiqueta se la va guanyar l'autor de *Matilda* o *Charlie i la fàbrica de xocolata* després de publicar una ressenya d'un llibre so-

bre el setge de Beirut per part de les tropes israelianes. L'escriptor no es va estar de fer paral·lismes entre Israel i l'Alemanya nazi.

Gegant es nodreix de la situació posterior. Això és, la pressió que va rebre perquè rectificqués, o almenys matisés, les seves paraules. No va anar bé. En una entrevista posterior, Dahl no es va retractar. Al contrari: "Sempre hi ha una raó per la qual sorgeix antisemitisme en qualsevol lloc; ni tan sols un canalla com Hitler no els atacava sense cap motiu...", va

dir, entre altres coses. Ni autocensura, ni pressions, ni romanços.

Encara que ni de bon tros comparteixen l'antisemitisme de Dahl, Carlin i Martí Blanch aplaudeixen el seu comportament. "Dahl és bèstia, però té un punt humà", diu l'anglès. "S'ha de ser generós amb les idees disruptives", exposa el català com a norma número u del club de la lluita dels opinadors. "A vegades s'usa la ploma per fer callar la gent. Cal fer un exercici de llibertat", afegeix. I conclou: "Començar un

procés de cancel·lació perquè algú s'ha pronunciat en el sentit que no és el nostre és una barbaritat".

Tots dos periodistes defensen que, ja que "l'objectivitat no existeix", cal ser "honest". En favor d'aquesta honestetat, la por a dir el que no domina a la plaça pública ha de desaparèixer. "Expressa la teva opinió i no la que esperen

"Expressa la teva opinió i no la que esperen els teus lectors que expressis, i si t'has de mesurar, calla"

els teus lectors que expressis (...). I si t'has de mesurar, calla", diu Martí Blanch.

"Dahl era provocador per naturalesa. És un llest. Vol generar enrenou", afirma Carlin. Però la seva provocació no és gratuïta, perquè sobre Israel-Palestina va dir el que realment pensava, sense por a conseqüències comercials. És una diferència amb la tendència actual dels plomes *enfant terrible*. L'assenyala Martí Blanch: "En el món del periodisme, avui l'incentiu és a sentir-te amb l'obligació de trencar la vaixella. Això és infantil, és provocar per provocar". Provocar per provocar és ximpleria, que diria l'humorista José Mota. "És provocació de *baratillo*, *fake* provocació, és provocació de merda", sentenciava Martí Blanch.●